

TÄZETTE #7

THEATERAANZEE.BE

WOENSDAG 03/08/2016

MET DE A VAN AMOR DE INTENSE SCHOONHEID VAN 'AHIMÉ'

Hoe *Ahimé* te omschrijven? Het is het soort voorstelling waarbij je als verslaggever je onafscheidelijke notitieboekje al na enkele minuten terzijde legt om louter nog te kijken en te luisteren. De intieme setting dwingt je daartoe: in het halfdonker zit je zo dicht bij de kleine ruitvormige scène dat je iedere ademhaling van operazangeres Ellen Wils hoort en iedere verdwaalde zweetdruppel op haar voorhoofd ziet.

Haar ademhaling gaat geleidelijk over in de zuchtende *a* van wat het woord *amor* wordt. Je vreest dat een onverhoedse beweging of het minste geluid de intimiteit van het moment teniet zal doen. Maar eigenlijk word je op een uitgerende dinsdagmiddag vooral bij verrassing gepakt door zoveel onvervalste schoonheid. Met hier en daar een kras in haar kwetsbare mezzosopraanstem zingt Wils liederen van gekwelde geliefden. Van een madrigaal van Monteverdi over een geneurieerde musicalsong van Kurt Weill tot en met 'Hit The Road Jack'. De minimalistische handelingen die ze uitvoert zijn kinderlijk en intens. Als een kikker springt Wils in een zwarte houten bak. Ze komt plots weer boven water met enkele partituren. En traag vangt ze onzichtbare vuurvliegjes in haar handen om ze vervolgens weer vrij te laten.

Na de voorstelling sprak *TÄZette* met regisseur Tom Goossens, over wat – naar wij hopen – slechts het begin is van een zoektocht naar een bijzondere mengvorm tussen opera en zeer persoonlijk vlakkevloertheater.

Met deze opera ben je een wat vreemde eend in de bijt op Theater Aan Zee. Hoe ben je precies bij dat genre uitgekomen?

Goossens: "Ik ontwikkelde al vroeg een fascinatie voor enerzijds de schoonheid van klassieke zang en anderzijds voor het spelen en vertellen van verhalen. Daarom koos ik voor de dramaopleiding van KASK, die behoorlijk breed is en me ook het perspectief biedt om operaregisseur te worden. Vorig jaar onderzocht ik vooral het grootse, narratieve en komische van

het operagenre. Dat was productioneel bijzonder zwaar. Voor *Ahimè* heb ik de verhaalstof bewust ingeperkt tot liederen over liefdesverdriet: om meer in de diepte te kunnen gaan.”

Opera wordt dikwijls geassocieerd met pathos of zelfs bombast, en blijft gewoonlijk voorbehouden voor de grote zaal. Bij jou is dat niet het geval. Waarom?

“Bij opera ligt de nadruk vaak in de eerste plaats op virtuositeit. Ik wil de klemtoon leggen op kwetsbaarheid. De voorgeschreven muziek op virtuoze wijze kunnen uitvoeren is voor mij niet de essentie van opera. Ik wil het genre terugbrengen tot meer menselijke proporties. Het mag persoonlijker, oprechter. Daarom wordt een Italiaanse aria tijdens de voorstelling ook vertaald naar het Nederlands: het neemt de pathetiek van opera voor een groot stuk weg, en het maakt de oude Italiaanse aria meer doorleefd. De tekst en het personage van Ellen (Wils, MV) groeien naar elkaar toe.”

Waarom selecteerde je liederen in verscheidene talen en uit verschillende tijdsgewrichten?

“Het is een huizenhoog cliché maar liefdesverdriet is van iedereen en alle tijden. Dat vind ik een troostende gedachte. Ik geloof dat het leven erg op theater lijkt. Op zoek naar troost of emotionele zuivering willen we onze gevoelens uitvergrooten via muziek, bestoken we vrienden met praatjes over een onbereikbare geliefde of zoeken we het park op waarin we voor het eerst kusten. Ik zoek in het leven die theatraliteit op en wil die binnenbrengen in het theater.”

Tot slot: wat is de volgende artistieke stap die je graag wil zetten?

“*Ahimè* is een spelonderzoek naar de manier waarop een zangeres persoonlijk contact kan maken met het publiek, zonder de conventies van hoe die zich moet gedragen bij een bepaald gevoel in de meest klassieke opera. De volgende stap is onderzoeken hoe die kwetsbaarheid overeind blijft wanneer een groot verhaal wordt verteld, wanneer zangers en zangeressen zich moeten schikken naar een personage en een narratieve structuur.” (MV)

VANDAAG T/M VR 5/8 OM 18U IN CAZ

Ahimè – Tom Goossens

In dit onderzoek zoomt maker Tom Goossens in op opera als kunstvorm. Het speelvlak is klein, het publiek zit dicht op de zangeres en kan de meest subtiele veranderingen in haar fysiek zien. Op overtuigende wijze wordt de lichamelijke van opera zichtbaar gemaakt. Handgebaren vallen samen met het vullen van longen, spieren in het gezicht vertrekken bij de hoge noten. Vorm en inhoud vinden elkaar op een sublieme manier. Zangeres Ellen Wils begint zeer ingetogen en naturel, maar ontpopt zich naar een fascinerende performer die met de kleinste oogopslag weet te charmeren. Door frases uit te rekken, te vertalen, toe te lichten of te transponeren naar populaire muziek dissecteert Goossens de structuur van opera. Een boeiend onderzoek dat voor een deel van het publiek emotionerend werkt. De jury is zeer benieuwd naar de volgende stappen van deze beloftevolle maker.

Juryverslag over *Ahimè* op Theater Aan Zee

het operagenre. Dat was productioneel bijzonder zwaar. Voor *Ahimè* heb ik de verhaalstof bewust ingeperkt tot liederen over liefdesverdriet: om meer in de diepte te kunnen gaan."

Opera wordt dikwijls geassocieerd met pathos of zelfs bombast, en blijft gewoonlijk voorbehouden voor de grote zaal. Bij jou is dat niet het geval. Waarom?

"Bij opera ligt de nadruk vaak in de eerste plaats op virtuositeit. Ik wil de klemtoon leggen op kwetsbaarheid. De voorgeschreven muziek op virtuoze wijze kunnen uitvoeren is voor mij niet de essentie van opera. Ik wil het genre terugbrengen tot meer menselijke proporties. Het mag persoonlijker, oprechter. Daarom wordt een Italiaanse aria tijdens de voorstelling ook vertaald naar het Nederlands: het neemt de pathetiek van opera voor een groot stuk weg, en het maakt de oude Italiaanse aria meer doorleefd. De tekst en het personage van Ellen (Wils, MV) groeien naar elkaar toe."

Waarom selecteerde je liederen in verscheidene talen en uit verschillende tijdsgewrichten?

"Het is een huizenhoog cliché maar liefdesverdriet is van iedereen en alle tijden. Dat vind ik een troostende gedachte. Ik geloof dat het leven erg op theater lijkt. Op zoek naar troost of emotionele zuivering willen we onze gevoelens uitvergrooten via muziek, bestoken we vrienden met praatjes over een onbereikbare geliefde of zoeken we het park op waarin we voor het eerst kusten. Ik zoek in het leven die theatraliteit op en wil die binnenbrengen in het theater."

Tot slot: wat is de volgende artistieke stap die je graag wil zetten?

"*Ahimè* is een spelonderzoek naar de manier waarop een zangeres persoonlijk contact kan maken met het publiek, zonder de conventies van hoe die zich moet gedragen bij een bepaald gevoel in de meest klassieke opera. De volgende stap is onderzoeken hoe die kwetsbaarheid overeind blijft wanneer een groot verhaal wordt verteld, wanneer zangers en zangeressen zich moeten schikken naar een personage en een narratieve structuur." (MV)

VANDAAG T/M VR 5/8 OM 18U IN CAZ